

บทที่ 5

สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ สำหรับการศึกษาในครั้งนี้ได้แยกพิจารณาเป็น 2 ส่วน คือ ส่วนที่ 1 เป็นการศึกษาถึงโครงสร้างรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหลักเกณฑ์การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และส่วนที่ 2 เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ โดยจำแนกการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 2 ประเภท คือ การจัดสรรภาษี และการจัดสรรเงินอุดหนุน

ผลการศึกษาในส่วนที่ 1 การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเกิดขึ้นสืบเนื่องจากรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2540 ได้ให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จึงกำหนดให้มีกฎหมายกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและได้กำหนดอำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการจัดเก็บรายได้ประเภทต่าง ๆ และการได้รับจัดสรรภาษีอากร และเงินอุดหนุนจากรัฐบาล ซึ่งพบว่า รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นส่วนใหญ่ได้รับจากการจัดสรรภาษีมีสัดส่วนสูงที่สุด รองลงมาคือการจัดสรรเงินอุดหนุน และรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดหาเองตามลำดับ โดยคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีอำนาจหน้าที่พิจารณากำหนดหลักเกณฑ์การจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พบว่า การจัดสรรภาษีได้พิจารณาให้ตามเกณฑ์ประชากรและแหล่งกำเนิดภาษี ส่วนการจัดสรรเงินอุดหนุนได้จัดสรรตามประเภทขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับ

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2550 ได้ให้ความสำคัญต่อการกระจายอำนาจให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น แต่เพิ่มบทบัญญัติโดยให้คำนึงถึงการกระจายอำนาจเพิ่มขึ้นตามระดับความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และให้มีกฎหมายรายได้ท้องถิ่น เพื่อกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดเก็บภาษีและรายได้อื่นขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น การกำกับดูแลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมทั้งการจัดให้มีกลไกการตรวจสอบการดำเนินงานโดยประชาชน

ส่วนที่สอง การวิเคราะห์การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ในการศึกษาได้นำแบบจำลองการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจโดยกำหนดให้ตัวแปรอิสระ คือ การลงทุนของภาคเอกชน ปีปัจจุบัน กำลังแรงงานปีปัจจุบัน การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลกลางปีที่ผ่านมา การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมปีที่ผ่านมา การจัดสรรภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปีที่ผ่านมา และการจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นปีที่ผ่านมาที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ มาวิเคราะห์ด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS) ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาเป็นข้อมูลรายปี ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2536-2552

ผลการศึกษาพบว่า การลงทุนของภาคเอกชนปีปัจจุบัน การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลกลางปีที่ผ่านมา การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นรวมปีที่ผ่านมา และการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะการจัดสรรเงินภาษีปีที่ผ่านมา มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศในทิศทางเดียวกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งมีทิศทางความสัมพันธ์ตรงกับสมมติฐานที่วางไว้ โดยการลงทุนของภาคเอกชนปีปัจจุบันมีผลกระทบต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศมากที่สุดคือ เมื่อการลงทุนของภาคเอกชนเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1617 รองลงมาคือ การใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลกลางปีที่ผ่านมา เมื่อการใช้จ่ายงบประมาณของรัฐบาลกลางปีที่ผ่านมาเพิ่มขึ้นร้อยละ 1 จะมีผลทำให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศเพิ่มขึ้นร้อยละ 0.1377 ส่วนตัวแปรที่ไม่ตรงกับสมมติฐานที่วางไว้ คือ กำลังแรงงานปีปัจจุบัน และการจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในลักษณะการจัดสรรเงิน-

อุดหนุนปีที่ผ่านมา ไม่มีความสัมพันธ์กับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ เนื่องจากการจัดสรรภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นไม่ได้พิจารณาถึงภาระหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในการบริการสาธารณะ ทำให้การจัดสรรไม่สะท้อนภารกิจและความต้องการใช้จ่ายที่แท้จริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ส่งผลให้เกิดความเหลื่อมล้ำทางรายได้ระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ข้อเสนอแนะ

จากผลการศึกษา การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศพบว่า รัฐบาลดำเนินการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้มีรายได้ครบสัดส่วนร้อยละ 35 รายได้ของรัฐบาลตามที่กฎหมายกำหนด โดยการจัดสรรเงินอุดหนุนและภาษีอากร ซึ่งทำให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีรายได้โดยรวมเพิ่มขึ้น แต่ไม่ใช่เป็นรายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง ดังนั้น ความเป็นอิสระทางการคลังจึงไม่เกิดขึ้น เพราะขึ้นกับข้อตกลงในการจัดสรรรายได้ของรัฐบาล จึงมีข้อเสนอแนะทางด้านนโยบาย ดังนี้

1. รายได้ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง ควรเพิ่มฐานภาษี เช่น ภาษี-มรดก ภาษีสิ่งแวดล้อม และภาษีทรัพย์สิน เป็นต้น เพิ่มอัตราภาษีและความสามารถในการจัดเก็บภาษีให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อท้องถิ่นจะได้มีรายได้เพียงพอที่จะให้บริการสาธารณะแก่ประชาชนตามภาระหน้าที่ และลดการพึ่งพารายได้จากรัฐบาล

2. การจัดสรรงบประมาณให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ควรให้ความสำคัญกับการจัดสรรภาษีในสัดส่วนที่เพิ่มขึ้น และควรปรับปรุงหลักเกณฑ์การจัดสรรภาษีให้เหมาะสมกับความรับผิดชอบในการให้บริการสาธารณะ โดยต้องคำนึงถึงอำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อให้การจัดสรรสะท้อนภารกิจและความต้องการใช้จ่ายที่แท้จริงขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และการจัดสรรภาษีควรสะท้อนแหล่งกำเนิดของภาษีประเภทนั้น ๆ เป็นสำคัญ

3. การจัดสรรเงินอุดหนุน ควรจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปมากกว่าการจัดสรรเงินอุดหนุนประเภทกำหนดวัตถุประสงค์หรือเงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เนื่องจากเงินอุดหนุน

เป็นเงินช่วยเหลือ ซึ่งรัฐบาลจะเป็นผู้กำหนดมาให้โดยมีเป้าหมายหรือนโยบายเฉพาะเจาะจง ส่วนท้องถิ่นจะได้รับเงินช่วยเหลือตามนโยบายของรัฐบาลและไม่มีอิสระในรายได้ส่วนนี้ ถ้ารัฐบาลท้องถิ่นมีความเป็นอิสระในการตัดสินใจปราศจากการแทรกแซงจากรัฐบาลกลางจะส่งผลให้การจัดสรรการใช้ทรัพยากรในระบบเศรษฐกิจมีประสิทธิภาพสูงขึ้น ทั้งนี้ เนื่องจากรัฐบาลท้องถิ่นจะทราบถึงความต้องการของประชาชนในท้องถิ่นได้ดีกว่ารัฐบาลกลาง ทำให้สังคมได้รับอรรถประโยชน์จากทรัพยากรได้สูงขึ้น

ภาคผนวก ก
องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นองค์กรรัฐที่ทำหน้าที่ปกครองและบริการ
 สาธารณะแก่ประชาชนในชุมชน อำนาจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมาจาก 2 แหล่ง
 คือ อำนาจจากรัฐบาลที่กระจายมอบให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นบริหารงานในกรอบ
 กฎหมายที่กำหนด และอำนาจจากประชาชนในท้องถิ่นโดยฉันทามติผ่านการเลือกตั้ง
 ผู้แทน ในปัจจุบันองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นของไทยแบ่งออกเป็น 5 รูปแบบ คือ

1. กรุงเทพมหานคร เป็นการปกครองท้องถิ่นที่มีลักษณะพิเศษแตกต่างไปจาก
 การปกครองท้องถิ่นในรูปแบบอื่น ๆ ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
 กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2528 ได้แบ่งโครงสร้างกรุงเทพมหานครออกเป็น 2 ฝ่าย คือ
 ฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร โดยฝ่ายนิติบัญญัติมีสภากรุงเทพมหานคร ซึ่งประกอบด้วย
 สมาชิกที่ประชาชนเลือกตั้ง ส่วนฝ่ายบริหารมีผู้ว่าราชการคนหนึ่งที่มาจากการเลือกตั้ง
 ของประชาชน และมีรองผู้ว่าราชการจังหวัด 4 คน ซึ่งผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร
 แต่งตั้งทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยผู้ว่าราชการจังหวัด นอกจากนี้ กรุงเทพมหานครยังแบ่ง
 การปกครองออกเป็นเขต แต่ละเขตมีฐานะคล้ายกับเทศบาลหรืออำเภอในลักษณะเป็น
 หน่วยงานระดับล่าง

2. เมืองพัทยา เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นในเขตชุมชนเมืองที่จัดตั้งขึ้นตาม
 หลักการปกครองท้องถิ่นในรูปแบบของเทศบาลแบบผู้จัดการ (city manager form)
 ตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการเมืองพัทยา พ.ศ. 2521 กำหนดให้เมืองพัทยา
 เป็นราชการบริหารส่วนท้องถิ่นมีฐานะเป็นนิติบุคคล มีสภาเมืองพัทยา ซึ่งประกอบด้วย
 สมาชิก 2 ประเภท คือ สมาชิกที่ได้รับการเลือกตั้งจากราษฎรในท้องถิ่นเมืองพัทยา และ
 สมาชิกที่รัฐมนตรีแต่งตั้ง และให้สมาชิกเลือกสมาชิกสภาเมืองพัทยาหนึ่งคนเป็นนายก
 เมืองพัทยา ทำหน้าที่เป็นประธานสภาเมืองพัทยา ส่วนการบริหารงานนั้นให้ปลัดเมือง
 พัทยาเป็นผู้รับผิดชอบ

3. เทศบาล เป็นหน่วยการปกครองที่จัดขึ้นในเขตชุมชนที่มีความเจริญและมี
 ความเป็นเมือง ได้จัดตั้งเทศบาลมาตั้งแต่ปี พ.ศ. 2476 เทศบาลเป็นรูปแบบการปกครอง
 ท้องถิ่นไทยที่สมบูรณ์แบบ ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงหลักการกระจายอำนาจมากที่สุด และได้

กำหนดโครงสร้างของเทศบาลเป็นไปในทำนองรัฐบาลในระบบรัฐสภา (parliamentary system) เป็นรูปแบบการปกครองท้องถิ่นที่เปิดโอกาสให้ประชาชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการปกครองท้องถิ่นอย่างแท้จริงในรูปเทศบาล ตามกฎหมายได้แบ่งเทศบาลออกเป็น 3 ประเภท โดยมีเกณฑ์การพิจารณา คือ จำนวนและความหนาแน่นของประชาชนในพื้นที่ ความเจริญทางเศรษฐกิจ มูลค่ารายได้และรายจ่ายต่อปีงบประมาณ และความสำคัญทางการเมือง ดังนี้ (วิศิษฐ์ ทวีเศรษฐ และสุขุม นวลสกุล, 2543, หน้า 430-431)

3.1 เทศบาลตำบล กระทรวงมหาดไทยได้กำหนดหลักเกณฑ์การจัดตั้งเทศบาลตำบลไว้อย่างกว้าง ๆ คือ มีรายได้จริงโดยไม่รวมเงินอุดหนุนในปีงบประมาณที่ผ่านมา ตั้งแต่ 12,000,000 บาท ขึ้นไป และมีประชากรตั้งแต่ 7,000 คนขึ้นไป และมีความหนาแน่นของประชากร 1,500 คนต่อตารางกิโลเมตร

3.2 เทศบาลเมือง ท้องถิ่นจะจัดตั้งเป็นเทศบาลเมืองได้ต้องเป็นชุมชนที่มีราษฎรตั้งแต่ 10,000 คนขึ้นไป และมีความหนาแน่นของประชากร 3,000 คนต่อตารางกิโลเมตร และมีรายได้พอควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ที่บังคับไว้ สำหรับเทศบาลเมืองหรือท้องถิ่นอันเป็นที่ตั้ง ศาลากลางจังหวัดทุกแห่งต้องตราพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งเป็นเทศบาลเมือง เว้นแต่จะตั้งเป็นเทศบาลนครก็ได้ แต่จะตั้งเป็นเทศบาลตำบลไม่ได้

3.3 เทศบาลนคร ท้องถิ่นที่จะจัดตั้งเทศบาลนครได้ต้องเป็นชุมชนที่มีราษฎรอยู่ตั้งแต่ 50,000 คนขึ้นไป และมีความหนาแน่นของประชากร 3,000 คนต่อตารางกิโลเมตรและมีรายได้พอควรแก่การปฏิบัติหน้าที่ที่บังคับไว้สำหรับเทศบาลนคร

4. องค์การบริหารส่วนจังหวัด (อบจ.) ไม่ได้มีการจัดประเภทหรือลำดับชั้นเป็นการแบ่งตามอาณาเขตการปกครองของกระทรวงมหาดไทย ซึ่งกำเนิดขึ้นโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนจังหวัด พ.ศ. 2498 โดยมีเจตนารมณ์ที่จะเร่งรัดพัฒนาพื้นที่ของจังหวัดที่มีได้อยู่ในเขตเทศบาลและสุขาภิบาลให้เจริญขึ้นอีกทางหนึ่ง องค์การบริหารส่วนจังหวัดเป็นหน่วยการปกครองท้องถิ่นขนาดใหญ่ เป็นนิติบุคคล ซึ่งแยกไปต่างหากจากหน่วยการปกครองส่วนภูมิภาคและส่วนกลาง เป็นหน่วยการปกครองที่มีงบประมาณ ทรัพย์สินและเจ้าหน้าที่ของตนเอง มีอำนาจหน้าที่ดำเนินกิจการภายในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัด

5. องค์การบริหารส่วนตำบล (อบต.) ได้เคยจัดตั้งตามพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการส่วนตำบล พ.ศ. 2499 ต่อมาได้ถูกยกเลิกไปโดยเหตุผลว่า ไม่อาจปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพได้ จึงจัดตั้ง “สภาตำบล” แทน และได้ดำเนินการเรื่อยมาจนถึงปี พ.ศ. 2537 จึงมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 โดยได้ปรับปรุงฐานะของสภาตำบลที่มีอยู่ให้มีฐานะเป็นนิติบุคคล และปรับปรุงการบริหารงานของสภาตำบลเสียใหม่ ให้สามารถรองรับการกระจายอำนาจไปสู่ประชาชนได้มากยิ่งขึ้น มีการแบ่งออกเป็น 5 ชั้น ตามระดับรายได้ดังนี้ (สถาบันพระปกเกล้า, 2551)

5.1 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 1 กำหนดมีรายได้ตั้งแต่ 20 ล้านบาทขึ้นไป

5.2 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 2 กำหนดมีรายได้ระหว่าง 12-20 ล้านบาท

5.3 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 3 กำหนดมีรายได้ระหว่าง 6-12 ล้านบาท

5.4 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 4 กำหนดมีรายได้ไม่เกิน 6 ล้านบาท

5.5 องค์การบริหารส่วนตำบลชั้น 5 กำหนดมีรายได้ไม่เกิน 3 ล้านบาท

ต่อมาได้มีการยุบรวมองค์การบริหารส่วนตำบลเข้ากับราชการส่วนท้องถิ่นรูปแบบอื่น และตั้งสภาตำบลเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลเพิ่มขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงการแบ่งกลุ่มออกเป็น 3 ขนาด คือ

1. องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดใหญ่ กำหนดมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนสูงกว่า 20 ล้านบาท

2. องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดกลาง กำหนดมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุน 6-20 ล้านบาท

3. องค์การบริหารส่วนตำบลขนาดเล็ก กำหนดมีรายได้ไม่รวมเงินอุดหนุนต่ำกว่า 6 ล้านบาท

ปัจจุบันมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวนทั้งสิ้น 7,853 แห่ง แบ่งเป็น 5 ประเภท ดังแสดงในตาราง 10

ตาราง 10

ข้อมูลจำนวนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ประเภทองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น	จำนวน (แห่ง)
1. กรุงเทพมหานคร	1
2. เมืองพัทยา	1
3. องค์การบริหารส่วนจังหวัด	75
4. เทศบาล	2,006
4.1 เทศบาลนคร	23
4.2 เทศบาลตำบล	1,841
4.3 เทศบาลเมือง	142
5. องค์การบริหารส่วนตำบล	5,770

ที่มา. จาก ข้อมูลองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, โดย กรมส่งเสริมการปกครองส่วนท้องถิ่น, 2552, ค้นเมื่อ 23 กรกฎาคม 2553, จาก <http://www.thailocaladmin.go.th/work/apt/apt.jsp>

ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ได้ถูกกำหนดในพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 โดยกำหนดอำนาจหน้าที่ในการจัดระบบการบริการสาธารณะที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภทดำเนินการ ซึ่งเป็นการกำหนดไว้อย่างกว้าง ๆ และคล้าย ๆ กันระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละประเภท และลักษณะเดียวกันกับภารกิจของรัฐบาล จึงแบ่งแยกภารกิจขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเป็น 3 กลุ่ม คือ เมืองพัทยา เทศบาล และองค์การบริหารส่วนตำบล กำหนดอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 16 องค์การบริหารส่วนจังหวัด มีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 17 ส่วนกรุงเทพมหานครมีอำนาจหน้าที่ตามมาตรา 16 และ 17 ดังแสดงในตาราง 11

ตาราง 11

อำนาจและหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กรุงเทพมหานคร ตามมาตรา 16 และ 17		องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา 17	
เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 16		องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา 17	
(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง	(1) การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง และประสานการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดตามระเบียบที่คณะรัฐมนตรีกำหนด		
(2) การจัดให้มีและบำรุงรักษาทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ	(2) การสนับสนุนองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น		
(3) การจัดให้มีและควบคุมตลาด ท่าเทียบเรือ ท่าข้าม และที่จอดรถ	(3) การประสานและให้ความร่วมมือในการปฏิบัติหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น		
(4) การสาธารณสุข โภคและอาคารก่อสร้างอื่น ๆ			
(5) การสาธารณสุข			
(6) การส่งเสริม การฝึกและประกอบอาชีพ	(4) การแบ่งสรรเงินซึ่งตามกฎหมายจะต้องแบ่งให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น		
(7) การพาณิชย์ และการส่งเสริมการลงทุน	(5) การคุ้มครองดูแล และบำรุงรักษาป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม		
(8) การส่งเสริมการท่องเที่ยว	(6) การจัดการศึกษา		
(9) การจัดการศึกษา	(7) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน		
(10) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส	(8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น		
(11) การบำรุงรักษาศิลปะ จารีตประเพณี ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น	(9) การส่งเสริมการพัฒนาเทคโนโลยีที่เหมาะสม		
(12) การปรับปรุงแหล่งชุมชนแออัดและการจัดการเกี่ยวกับที่อยู่อาศัย	(10) การจัดตั้งและดูแลระบบบำบัดน้ำเสียรวม		
	(11) การกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลรวม		
	(12) การจัดการสิ่งแวดล้อมและมลพิษต่าง ๆ		
	(13) การจัดการและดูแลสถานขนส่งทั้งทางบก และทางน้ำ		

ตาราง 11 (ต่อ)

กรุงเทพมหานคร ตามมาตรา 16 และ 17	
เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 16	องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา 17
(13) การจัดให้มีและบำรุงรักษาสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ	(14) การส่งเสริมการท่องเที่ยว
(14) การส่งเสริมกีฬา	(15) การพาณิชย์ การส่งเสริมการลงทุน และการทำกิจการไม่ว่าจะดำเนินการเองหรือร่วมกับบุคคลอื่น หรือจากสหการ
(15) การส่งเสริมประชาธิปไตย ความเสมอภาค และสิทธิเสรีภาพของประชาชน	(16) การสร้างและบำรุงรักษาทางบกและทางน้ำที่เชื่อมต่อระหว่างองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่น
(16) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมของราษฎรในการพัฒนาท้องถิ่น	(17) การจัดตั้งและดูแลตลาดกลาง
(17) การรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง	(18) การส่งเสริมการศึกษา จริตประเพณี และวัฒนธรรมอันดีของท้องถิ่น
(18) การกำจัดมูลฝอย สิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย	(19) การจัดให้มีโรงพยาบาลจังหวัด การรักษาพยาบาล การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อ
(19) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัวและการรักษาพยาบาล	(20) การจัดให้มีพิพิธภัณฑสถานและหอจดหมายเหตุ
(20) การจัดให้มีและควบคุมสุสาน และฌาปนสถาน	(21) การขนส่งมวลชน และการวิศวกรรมจราจร
(21) การควบคุมการเลี้ยงสัตว์	(22) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย
(22) การจัดให้มีและการควบคุมการฆ่าสัตว์	(23) การจัดให้มีระบบการรักษาความสงบเรียบร้อยในจังหวัด
(23) การรักษาความปลอดภัย ความเป็นระเบียบเรียบร้อย การอนามัย โรงมหรสพ และสาธารณสถานอื่นๆ	(24) จัดทำกิจการใดอันเป็นอำนาจหน้าที่ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่อยู่ในเขตและกิจการนั้นเป็นการสมควรให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นร่วมกันดำเนินการหรือให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดจัดทำ ทั้งนี้ ตามที่คณะกรรมการประกาศ
(24) การจัดการ การบำรุงรักษา และการใช้ประโยชน์จากป่าไม้ ที่ดิน ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม	

ตาราง 11 (ต่อ)

กรุงเทพมหานคร ตามมาตรา 16 และ 17	
เทศบาล เมืองพัทยา องค์การบริหารส่วนตำบล ตามมาตรา 16	องค์การบริหารส่วนจังหวัด ตามมาตรา 17
(25) การผังเมือง	(25) สนับสนุนหรือช่วยเหลือส่วนราชการ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นอื่นในการพัฒนาท้องถิ่น
(26) การขนส่งและการวิศวกรรมจราจร	
(27) การดูแลรักษาที่สาธารณะ	(26) การให้บริการแก่เอกชน ส่วนราชการหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจหรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
(28) การควบคุมอาคาร	
(29) การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	(27) การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก สตรี คนชรา และผู้ด้อยโอกาส
(30) การรักษาความสงบเรียบร้อย การส่งเสริม และสนับสนุนการป้องกันและรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน	(28) จัดทำกิจการอื่นใดตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้หรือกฎหมายอื่นกำหนดให้เป็นอำนาจและหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนจังหวัด
(31) กิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นตามที่คณะกรรมการประกาศกำหนด	(29) กิจการอื่นใดที่เป็นประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

ที่มา. จาก พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542, 2542, ราชกิจจานุเบกษา, 116(114ก), 48.

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

รายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. รายได้ท้องถิ่นที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดเก็บเอง ประกอบด้วย

1.1 รายได้จากภาษีอากรที่ท้องถิ่นจัดเก็บเอง ได้แก่

1.1.1 ภาษีโรงเรือนและที่ดิน เป็นภาษีที่จัดเก็บจากผู้ที่เป็นเจ้าของโรงเรือน หรือสิ่งปลูกสร้างที่มีสิ่งปลูกสร้างให้เช่า หรือใช้โรงเรือนเพื่อประกอบการค้า ประกอบอุตสาหกรรมหรือเป็น โกดังเก็บสินค้า หรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นกับที่ดินที่ใช้ประโยชน์ ต่อเนื่องกับโรงเรือนหรือสิ่งปลูกสร้างอย่างอื่นนั้น และในปีที่ผ่านมาได้มีการใช้ประโยชน์ จากทรัพย์สินนั้นเพื่อหารายได้ อัตราภาษีที่เก็บคิดเป็นร้อยละ 12.5 ของค่าเช่ารายปี ทรัพย์สินที่ได้รับการยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดินมีค่อนข้างมากเช่นกัน และมีการลดรายปี ให้กับโรงเรือนสิ่งปลูกสร้างบางกรณีด้วย เช่น พระราชวัง ทรัพย์สินของรัฐ ทรัพย์สินของ รัฐวิสาหกิจ โรงพยาบาล โรงเรียน โรงเรือนสิ่งปลูกสร้างของการเคหะ และโรงเรือนหรือ สิ่งปลูกสร้างที่เจ้าของอยู่อาศัยเอง เป็นต้น

1.1.2 ภาษีบำรุงท้องที่ เป็นการจัดเก็บจากเจ้าของที่ดิน ซึ่งมีกรรมสิทธิ์ในที่ดิน หรือครอบครองอยู่ในที่ดินที่ไม่เป็นกรรมสิทธิ์ของเอกชน ซึ่งเป็นภาษีที่จัดเก็บจากพื้นที่ ในส่วนที่ไม่เสียภาษีโรงเรือนและที่ดิน อัตราภาษีคำนวณจากฐานภาษีบำรุงคือ ราคาปานกลาง ที่กำหนดเมื่อปี พ.ศ. 2521-2524 โดยคณะกรรมการจะประเมินทุก ๆ 4 ปี และกฎหมายยัง กำหนดให้ที่ดินที่ได้รับการยกเว้นภาษีบำรุงท้องที่ ได้แก่ ที่ดินที่เป็นที่ดังของพระราชวัง ที่ดินที่เป็นสาธารณสมบัติ ที่ดินของส่วนราชการ ที่ดินที่ใช้ในการไฟฟ้า การประปา และ สนามบิน เป็นต้น และกฎหมายกำหนดให้มีการลดหย่อนภาษีสำหรับที่ดินที่ใช้เป็นที่อยู่-อาศัย ที่เลี้ยงสัตว์ สุสาน และประกอบกิจกรรม เป็นต้น

1.1.3 ภาษีป้าย เป็นภาษีที่จัดเก็บจากเจ้าของป้ายที่ใช้ในการประกอบการค้า หรือประกอบกิจการอื่นเพื่อหารายได้ หรือโฆษณาการค้าหรือกิจการอื่นเพื่อหารายได้ อย่างไรก็ดีตามกฎหมายกำหนดให้ป้ายบางประเภทไม่ต้องเสียภาษี เช่น ป้ายที่แสดงไว้ ตามโรงแรมสรรพ โรงภาพยนตร์ ป้ายของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หรือองค์กรที่จัดตั้ง โดยรัฐบาล ป้ายของวัด เป็นต้น อัตราภาษีที่เก็บแบ่งเป็น 3 อัตรา คือ ป้ายอักษรไทยล้วน

เสียภาษี 3 บาทต่อ 500 ตารางเซนติเมตร ป้ายอักษรไทยปนอักษรต่างประเทศ/ภาพ/เครื่องหมายอื่น เสียภาษี 20 บาทต่อ 500 ตารางเซนติเมตร และป้ายที่ไม่มีอักษรไทยหรืออักษรไทยบางส่วนหรือทั้งหมดอยู่ใต้หรือต่ำกว่าอักษรเสียภาษี 40 บาทต่อ 500 ตารางเซนติเมตร

1.1.4 อาคารฆ่าสัตว์ การจัดเก็บอาคารฆ่าสัตว์ตามพระราชบัญญัติควบคุมการฆ่าสัตว์และจำหน่ายเนื้อสัตว์ พ.ศ. 2502 เพื่อควบคุมการตั้งโรงฆ่าสัตว์และให้ฆ่าสัตว์ถูกต้องด้วยสุขลักษณะมิให้เป็นภัยแก่ผู้บริโภคเนื้อสัตว์ โดยอัตราอาคารการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียมต่าง ๆ เกี่ยวกับโรงฆ่าสัตว์ โรงพักสัตว์ และการจำหน่ายเนื้อสัตว์ คือ อาคารฆ่าโคตัวละ 12 บาท การฆ่ากระบือตัวละ 15 บาท การฆ่าสุกรตัวละ 10 บาท การฆ่าแพะหรือแกะตัวละ 4 บาท และการฆ่าไก่ เป็ด หรือห่านตัวละ 0.10 บาท

1.1.5 ภาษีบำรุงจากสถานค้าปลีกน้ำมัน เป็นภาษีที่จัดเก็บจากสถานค้าปลีกน้ำมันที่ตั้งภายในพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ๆ โดยเก็บจากน้ำมันเบนซิน และดีเซลไม่เกินลิตรละ 5 สตางค์ และก๊าซปิโตรเลียมไม่เกินกิโลกรัมละ 5 สตางค์

1.1.6 ภาษีบำรุงจากผู้ที่พักโรงแรม เป็นภาษีที่จัดเก็บจากผู้ที่พักในโรงแรมในเขตองค์การบริหารส่วนจังหวัดนั้น ๆ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ซึ่งกำหนดให้จัดเก็บในอัตราร้อยละ 3 ของค่าเช่าห้องพัก และให้ผู้ประกอบการโรงแรมจัดเก็บจากผู้ที่พักโรงแรมแทน

1.1.7 ภาษียาสูบ เป็นภาษีที่จัดเก็บจากสถานค้าปลีกยาสูบที่ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่องค์การบริหารส่วนจังหวัด ได้ไม่เกินมวนละ 5 สตางค์ หรือซองละ 1 บาท

1.1.8 รายได้อื่นที่กฎหมายกำหนด เช่น อากรังนกอีแอ่น เป็นต้น

1.2 รายได้ที่มีไขภาษีอากร ได้แก่

1.2.1 ค่าธรรมเนียมและค่าใบอนุญาต เป็นเงินที่รัฐเรียกเก็บจากการใช้สินค้าหรือบริการที่รัฐจัดให้มี ซึ่งอัตราค่าธรรมเนียมและค่าใบอนุญาตเป็นไปตามข้อกำหนดหรือข้อบัญญัติท้องถิ่น แต่ไม่เกินอัตราที่กฎหมายกำหนด เช่น ค่าใบอนุญาตขายสุรา ค่าใบอนุญาตทำการเก็บ/ขนสิ่งปฏิกูล ค่าใบอนุญาตจัดตั้งตลาด ค่าใบอนุญาตฆ่าสัตว์ เป็นต้น

1.2.2 ค่าปรับ เป็นเงินเรียกเก็บเพื่อลงโทษการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย โดยมีจุดประสงค์เพื่อห้ามปรามและป้องกันไม่ให้มีการกระทำผิดกฎหมาย

โดยมิได้มุ่งหารายได้

1.2.3 รายได้จากทรัพย์สิน เป็นเงินที่รัฐเรียกเก็บจากค่าบริการ ค่าเช่าต่าง ๆ ของรัฐบาลท้องถิ่นที่เรียกเก็บจากผู้ให้บริการ

2. ภาษีท้องถิ่นที่รัฐบาลจัดเก็บแทน และภาษีที่รัฐบาลจัดสรรให้ เป็นภาษีที่รัฐบาลกลางช่วยจัดเก็บ โดยท้องถิ่นสามารถเรียกเก็บเพิ่มได้ไม่เกินจำนวนร้อยละของภาษีที่รัฐบาลกลางเก็บตามบทบัญญัติของกฎหมาย ได้แก่

2.1 ภาษีมูลค่าเพิ่ม เป็นภาษีที่เก็บจากมูลค่าเพิ่มของสินค้าและบริการเกือบทุกประเภทและทุกขั้นตอน ภาษีมูลค่าเพิ่มที่เกี่ยวข้องกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมี 3 ส่วน คือ

2.1.1 ภาษีมูลค่าเพิ่มส่วนที่เป็นภาษีของท้องถิ่น เป็นภาษีท้องถิ่นที่ใช้ฐานร่วมกับภาษีของรัฐบาล โดยออกข้อบัญญัติท้องถิ่นเพื่อจัดเก็บภาษีมูลค่าเพิ่มตามประมวลรัษฎากร ในอัตราร้อยละ 7 หรือ 1 ใน 9 โดยรัฐบาลจัดเก็บภาษีในอัตราส่วนร้อยละ 6.3 หรือ 8 ใน 9 รวมภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บทั้งหมดคิดเป็นอัตราร้อยละ 7

2.1.2 ภาษีมูลค่าเพิ่มที่เป็นการแบ่งรายได้ภาษีของรัฐบาลให้แก่องค์กรการบริหารส่วนจังหวัด กำหนดให้ภาษีมูลค่าเพิ่มที่จัดเก็บตามประมวลรัษฎากรในจังหวัดใดให้รัฐบาลแบ่งให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดร้อยละ 5 ของภาษีที่เก็บได้

2.1.3 พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. 2542 กำหนดให้รัฐบาลจัดสรรภาษีมูลค่าเพิ่มแก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นทุกประเภทรวมกันแล้วไม่เกินร้อยละ 30 ของภาษีมูลค่าเพิ่มที่รัฐบาลจัดเก็บได้ หลังจากหักส่วนที่ต้องจ่ายคืนภาษีและหักส่วนที่จะต้องแบ่งให้องค์กรบริหารส่วนจังหวัดแล้ว ซึ่งการแบ่งรายได้ภาษีของรัฐบาลเพิ่มเติมส่วนนี้จะเพิ่มเติมรายได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นตามที่กฎหมายกำหนด

2.2 ภาษีสรรพสามิต เป็นภาษีของรัฐบาลที่จัดเก็บจากการผลิตสุราในประเทศ และนำเข้า และเป็นภาษีที่จัดเก็บจากสินค้าและบริการบางประเภทที่กฎหมายกำหนด เช่น น้ำมันและผลิตภัณฑ์น้ำมัน รถยนต์ เครื่องไฟฟ้า เครื่องดื่ม เป็นต้น กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสรรพสามิตต้องเสียภาษีเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ของภาษี

2.3 ภาษีสุรา เป็นภาษีที่จัดเก็บตามพระราชบัญญัติภาษีสุรา พ.ศ. 2527 กำหนดให้ผู้มีหน้าที่เสียภาษีสุราตามกฎหมายว่าด้วยสุรา ต้องเสียภาษีสุราเพิ่มขึ้นร้อยละ 10 ของภาษี และให้เจ้าหน้าที่ส่งมอบเงินรายได้ที่เพิ่มเติมดังกล่าวหลังหักค่าใช้จ่ายในการจัดเก็บภาษี ร้อยละ 5 แล้วให้แก่กระทรวงมหาดไทย

2.4 ภาษีธุรกิจเฉพาะ เป็นภาษีที่จัดเก็บจากการบริโภคบริการของธุรกิจการเงิน ได้แก่ ธนาคาร โรงรับจำนำ และธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ จัดเก็บในอัตราร้อยละ 3 เป็นการจัดเก็บตามกฎหมายจัดตั้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยออกข้อบัญญัติท้องถิ่น เพื่อจัดเก็บภาษีเพิ่มขึ้นจากที่รัฐจัดเก็บไม่เกินร้อยละ 10

2.5 ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน เป็นภาษีประจำปีที่จัดเก็บจากรถยนต์ตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก ซึ่งเป็นภาษีที่รัฐบาลแบ่งให้แก่ท้องถิ่น

2.6 ค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรม เป็นค่าธรรมเนียมที่กรมที่ดินเป็นผู้จัดเก็บจากประชาชนซึ่งไปทำธุรกรรม ณ กรมที่ดินและส่งมอบให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่เป็นที่ตั้งของทรัพย์สินนั้น

2.7 ค่าภาคหลวงแร่และค่าภาคหลวงปิโตรเลียม เป็นภาษีที่กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและเหมืองแร่ กระทรวงอุตสาหกรรม และกรมเชื้อเพลิงธรรมชาติ กระทรวงพลังงาน ตามลำดับ เป็นผู้จัดเก็บและจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

3. เงินอุดหนุนจากรัฐบาล เป็นเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งมีบทบาทสำคัญมากเพราะเป็นแหล่งรายได้ที่สำคัญแหล่งหนึ่งขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และเป็นเครื่องมือทางการคลังที่รัฐบาลใช้ในการสนับสนุนและจูงใจให้ท้องถิ่นดำเนินกิจกรรมตามนโยบายของรัฐบาล สร้างความสมดุลทางการคลังระหว่างรัฐบาลและท้องถิ่น เงินอุดหนุนแบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 เงินอุดหนุนทั่วไป เป็นเงินอุดหนุนที่รัฐบาลกลางให้ความช่วยเหลือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยมีได้กำหนดว่าเงินดังกล่าวจะต้องนำไปใช้ในโครงการใด ซึ่งรัฐบาลกลางอาจจัดสรรเงินช่วยเหลือท้องถิ่นต่าง ๆ โดยอาศัยจำนวนประชากรในท้องถิ่น แต่ละแห่งเป็นเกณฑ์ในการคำนวณวงเงินที่ควรจัดสรรให้

3.2 เงินอุดหนุนเฉพาะกิจ เป็นเงินอุดหนุนที่รัฐบาลกลางกำหนดเงื่อนไขว่าให้นำเงินที่ให้ความช่วยเหลือไปใช้จ่ายในโครงการใดโครงการหนึ่ง เพื่อบรรลุจุดมุ่งหมายอย่าง-

ได้อย่างหนึ่งเท่านั้น โดยคำนึงถึงความเจริญของท้องถิ่นต่าง ๆ เช่น เงินอุดหนุนก่อสร้างอาคารเรียน เงินอุดหนุนสมทบซื้อเครื่องมือดับเพลิง เป็นต้น

4. เงินกู้ เป็นรายได้ประเภทหนึ่งของท้องถิ่นซึ่งกฎหมายได้กำหนดให้ท้องถิ่นสามารถกู้เงินจากแหล่งเงินต่าง ๆ ได้ 2 วิธี คือ การออกพันธบัตร หรือกู้ยืมจากกระทรวง ทบวง กรม องค์การหรือนิติบุคคลต่าง ๆ โดยต้องได้รับอนุมัติจากรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

ภาคผนวก ข
ผลการประมาณค่าทางสถิติ

ผลการประมาณค่าทางสถิติด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS)

Dependent Variable: LOG(Y)

Method: Least Squares

Date: 01/10/11 Time: 22:36

Sample (adjusted): 2537 2552

Included observations: 16 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-statistic	Prob.
C	7.590276	1.403860	5.406718	0.0002
LOG(K)	0.138385	0.024976	5.540779	0.0002
LOG(L)	0.783412	0.619856	1.263862	0.2324
LOG(GC(-1))	0.130031	0.077990	1.667286	0.1236
LOG(GL(-1))	0.089617	0.050142	1.787269	0.1014
R-squared	0.982438	Mean dependent var		15.03202
Adjusted R-squared	0.976052	S.D. dependent var		0.165570
S.E. of regression	0.025622	Akaike info criterion		-4.240399
Sum squared resid	0.007222	Schwarz criterion		-3.998965
Log likelihood	38.92320	F-statistic		153.8369
Durbin-Watson stat	1.716007	Prob (F-statistic)		0.000000

ผลการประมาณค่าทางสถิติด้วยวิธีกำลังสองน้อยที่สุด (Ordinary Least Squares--OLS)

Dependent Variable: LOG(Y)

Method: Least Squares

Date: 01/10/11 Time: 22:38

Sample (adjusted): 2537 2552

Included observations: 16 after adjustments

Variable	Coefficient	Std. Error	t-statistic	Prob.
C	7.370665	1.448308	5.089155	0.0005
LOG(K)	0.161687	0.029099	5.556466	0.0002
LOG(L)	0.812967	0.591053	1.375456	0.1990
LOG(GC(-1))	0.137728	0.076789	1.793596	0.1031
LOG(GT(-1))	-0.011380	0.062518	-0.182028	0.8592
LOG(GS(-1))	0.081122	0.038494	2.107409	0.0613
<i>R</i> -squared	0.985540	Mean dependent var		15.03202
Adjusted <i>R</i> -squared	0.978310	<i>S.D.</i> dependent var		0.165570
<i>S.E.</i> of regression	0.024384	Akaike info criterion		-4.309760
Sum squared resid	0.005946	Schwarz criterion		-4.020039
Log likelihood	40.47808	<i>F</i> -statistic		136.3128
Durbin-Watson stat	1.917151	Prob (<i>F</i> -statistic)		0.000000

ผลการประมาณค่าทางสถิติด้วยวิธี Serial Correlation LM-Test

Breusch-Godfrey Serial Correlation LM Test:

<i>F</i> -statistic	0.023953	Prob. F(1,10)	0.880083
Obs*R-squared	0.038234	Prob. Chi-Square(1)	0.844974

Test Equation:

Dependent Variable: RESID

Method: Least Squares

Date: 01/10/11 Time: 22:37

Sample: 2537 2552

Included observations: 16

Presample missing value lagged residuals set to zero.

Variable	Coefficient	Std. Error	<i>t</i> -statistic	Prob.
C	-0.049496	1.504992	-0.032888	0.9744
LOG(K)	-0.000340	0.026255	-0.012946	0.9899
LOG(L)	0.004746	0.650057	0.007302	0.9943
LOG(GC(-1))	0.004086	0.085857	0.047586	0.9630
LOG(GL(-1))	-0.001615	0.053553	-0.030161	0.9765
RESID(-1)	-0.058722	0.379419	-0.154769	0.8801
<i>R</i> -squared	0.002390	Mean dependent var		5.13E-16
Adjusted <i>R</i> -squared	-0.496416	<i>S.D.</i> dependent var		0.021942
<i>S.E.</i> of regression	0.026841	Akaike info criterion		-4.117792
Sum squared resid	0.007204	Schwarz criterion		-3.828071
Log likelihood	38.94234	<i>F</i> -statistic		0.004791
Durbin-Watson stat	1.680057	Prob (<i>F</i> -statistic)		0.999993

ภาคผนวก ค
ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ

ตาราง 12

ข้อมูลที่ใช้ในการคำนวณ

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (ล้านบาท)	การลงทุนของ ภาคเอกชน (ล้านบาท)	กำลังแรงงาน (ล้านคน)	การใช้จ่าย งบประมาณ ของรัฐบาลกลาง (ล้านบาท)	การจัดสรรภาษี (ล้านบาท)	การจัดสรร เงินอุดหนุน (ล้านบาท)	การจัดสรรงบประมาณ ให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นรวม (ล้านบาท)
2536	2,470,908	806,251	32	522,668	26,190	9,156	35,346
2537	2,692,973	876,816	32	589,358	29,075	11,798	40,874
2538	2,941,736	973,076	32	688,223	31,165	14,733	45,898
2539	3,115,338	1,000,562	32	809,657	34,216	18,236	52,452
2540	3,072,615	696,006	33	900,503	47,380	29,508	76,888
2541	2,749,684	332,118	32	798,764	48,832	31,379	80,211
2542	2,871,980	321,062	33	819,650	42,732	37,499	80,231
2543	3,008,401	375,010	33	852,683	45,528	34,800	80,328
2544	3,073,601	393,565	34	897,865	68,321	73,730	142,051
2545	3,237,042	446,289	34	997,331	77,493	77,273	154,766
2546	3,468,166	525,090	35	964,948	95,722	66,086	161,808
2547	3,688,189	610,838	36	1,129,345	125,723	91,438	217,161
2548	3,858,019	674,509	36	1,210,841	151,520	115,211	266,731
2549	4,056,550	702,394	36	1,316,813	161,990	126,013	288,003

ตาราง 12 (ต่อ)

ปี พ.ศ.	ผลิตภัณฑ์มวลรวม ภายในประเทศ (ล้านบาท)	การลงทุนของ ภาคเอกชน (ล้านบาท)	กำลังแรงงาน (ล้านคน)	การใช้จ่าย งบประมาณ ของรัฐบาลกลาง (ล้านบาท)	การจัดสรรภาษี (ล้านบาท)	การจัดสรร เงินอุดหนุน (ล้านบาท)	การจัดสรรงบประมาณ ให้แก่องค์กรปกครอง ส่วนท้องถิ่นรวม (ล้านบาท)
2550	4,256,564	706,320	37	1,510,710	186,029	139,374	325,403
2551	4,361,396	728,998	38	1,614,473	193,676	147,840	341,516
2552	4,262,041	635,930	38	1,841,344	126,590	150,500	277,090

ที่มา. จาก 1) การสำรวจแรงงานของประชากรที่มีอายุ 15 ปีขึ้นไป, โดย ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2552ก, ค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.bot.or.th/Thai/Statistics/EconomicAndFinancial/RealSector/Pages/Index.aspx>

2) ข้อมูลการคลังภาครัฐบาล, โดย สำนักงานเศรษฐกิจการคลัง, 2553, ค้นเมื่อ 5 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.fpo.go.th/content.php?action=view&section=A050000000&id=6630>

3) ข้อมูลการจัดสรรรายได้ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ระหว่างปีงบประมาณ 2544-2551 (หน้า 6-7), โดย สำนักงานคณะกรรมการการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น, 2551, กรุงเทพมหานคร: ผู้แต่ง.

4) ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศ ไตรมาสที่ 4/2552, โดย สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2553, ค้นเมื่อ 21 พฤษภาคม 2553, จาก <http://www.nesdb.go.th/Default.aspx?tabid=95>